

Amblens

Antwerp [1865]

IUSTITIA

TEMPERÄ

FORTITVDO.

VANITAS.

VERITAS.

MVNDI LAPIS LYDIVS
SIVE

EMBLEMATA MORALIA
nobilissimi viri
D. ANTONII A BVRGVNDIA
quondam Archidiaconi Brugensis
in quibus

VANITAS
per
VERITATEM

FALSI
accensatur & commincitur.
Verfibus illustrabat
AVRELIVS AÏGVSTINVS
CLEMENS Bruxellensis,
Fr. Eremita Auguftinianus.

AMPLISSIMO ET CLARISSIMO
D O M I N O
CASPERIO GEVARTIO I.C.
CÆSAREO REGIOQVE
CONSILIARIO AC HISTORIOGRAPHO,
VIRO IN OMNI ERVDITIONE MAXIMO
HVNC LIBELLVM L. M. D. C. Q.
IOANNES GALLÆVS
KALEND. IAN. ANNI M. DC. LXVI.

Anus adest Mundus, Musarum ô magna GE-
VARTI

*Gloria, quem Falsi crimine sisto reum.
Nec minus ipse mihi timeo, ne Vanus haberi
Incipiam, hoc quisquam si rude spectet opus.
Ille meas aliquid nugas tamen esse putabit,
Qui tibi non penitus displicuisse sciet.
Scilicet excoluit doctas quicunque per artes
Pectora, iudicium suspicit ille tuum.
Namque tibi à puero Latiae fouere Camœne
Castalijs animum Cecropiæque iugis.
Fama tuum celebrans, nullum quod nesciat æuum,
Lata per Hesperiam nomen vtramque canit.
Prideм Casareis fulgent tibi pectora donis,
Et, FERNANDE, tuis, &, LEOPOLDE, tuis.*

*

Iam

Iam tibi sceptrigeri mittunt quoque munera REGES,
 HESPERIVS SOCER hinc, LILIGER inde GENER.
 Ipsa sui Pallas CHRISTINA & Gloria sæcli,
 Martis Hyperborei filia, Pacis honos,
 Baltica despectans dum Regna, ad mœnia Romæ
 Tendit, & ætherei limina sacra PETRI,
 Est dignata tuas Anuersæ inuisere Musas,
 Aurato & meritum cingere torque latus.
 Docta tuos passim miratur Gallia versus,
 Et gravis eloquiū flumina larga stupet.
 Nam Maro, dum pangis felici carmina Venâ,
 Ipse tuo præsens creditur ore loqui.
 Restituis (vita lustris vix quatuor actis)
 Papinio in Siluis nomen opusque suum.
 Scyro iterum latitans, duce te, prorupit Achilles,
 Spreuit & Argolicas Thebais alta minas.
 Dum tua prodirent primævæ Electa iuuenta,
 Exhibita haud paucis est medicina libris.
 Cuncta Vetustatis tu mystica sensa recludis,
 Seu lapis hæc priscus, siue numisma tegat.
^a Ænigma id lepidum probat, Ælia Lælia Crispis,
 Sub quo delituit nomine tectus Amor.
 Multorum ingenium Vani torfere labores;
 Cui tamen id licuit soluere, solus eras.
 Clamat id Austriacus communi voce Triumphus,
 (Post Norlingano parta trophæa solo)

Anuer-

^a Vide c. i. l. 3. Electorum Genart.

*Anversa pridem per te celebratus in Urbe,
 Dum sacra ^b FERNANDVS mœnia victor adit.
 Doctum opus! hoc magnam tibi famam vrbiq̃ue parauit:
 Et soli Inuidia displicuisse potest.
 Fœdere perpetuo GALLIS qui iunxit IBERVM,
 Pacifer id mundo testificatur Hymen.
 Singula quid tentem memorare? putamine sperem
 Iliadem citius claudere posse nucis.
^c Prodeat ô tandem Cæsar Pius Antoninus:
 Profer & Augusti dogmata prisca Sophi:
 Socraticæ vigeant te vindice scita Senectæ:
 Tollat & elatas Porticus alta Scholas.
^d Prodeat ipse suo per te iam redditus æno
 Manlius, Ausonia Consul, & Urbis honos.
 Discute Scaligeri nugas, & somnia Vani
 Tristiani; tenebris eripe & Astra suis.
^e Prodeat illa Ducum, Dintero auctore, Brabantium
 Historia, & patriæ iura reclude tue.*

* 2

Per-

^b Sereniss. Princeps FERDINANDVS AVSTRIACVS, Hiss. Infans
 Cardinalis, Belgarum & Burgundionum Gubernator.

^c Imp. Cæs. M. Aurel. Antonini Aug. libri XII. τῶν εἰς ἐαυτὸν.
 Ad seipsum, sine De sui ipsius institutione: iam editioni parati:
^d nri & Fl. Manlij Cos. Astronomicon, quem hactenus Er-
 diti omnes seculo Augustao, ipse Theodosiano vixisse probauit
 in Papinianis Lectionibus cap. VIII. lib. III.

^e Historia Ducum Brabantia, auctore N. V. Edmundo de Dij-
 ter, olim quatuor Brabantia Ducibus, ANTONIO I. IOANNI IV.
 PHILIPPO I. & II. (cui cognomen BONO) Burgundia & Braban-
 tia Duci à Secretis, &c. breuè (fauentibus Superis) prodibit ex
 Bibliotheca Geuartiana in fol. cum notis historicis.

Perge, age : nam primæ tribuit tibi fama iuuentæ,
 Vix sibi quod spondent improba vota senum.
 Virtutis splendore tuæ, liuore maligno
 Iam domito, meritas baccare cinge comas.
 † Quòd migret ad Scaldim per te facundia linguæ
 Ausoniæ, narrant ingemuisse Tibrim.
 ‡ In Statuam HENRICI gemmantia carmina MAGNI,
 § Festiuosque Ignēs Sequana sæpe legens:
 Maeste, ait, ô Vates! MAGNI præconia REGIS
 Dum canis, extollit te quoque Regis honor.
 Omen habent Voces: nam te modò Cyrrha fatetur
 Laurigeros inter sceptrā tenere viros.
 Ergo tuum his nomen sine pondus versibus addat:
 Vt pretium à Regis nomine nummus habet.

Aurelius Augustinus Clement Bruxellens. Fr. E.
 remita Augustinianus, Gymnasio studiorum
 Præfectus Antuerpiæ, accinebat v. Kalend.
 ✓ Augusti. M. DC. LXV.

f V. Cl. Nic. Borbonius Gallorum Poëtarum Princeps, &
 Græcarum litterarum Professor Regius, Epigrammate in Electa
 Geuartiana, Parisijs anno 1619. typis Cramosy edita, sic inter
 cetera:

Ecce nouos iuuenis Belgis instaurat honores
 Ingenij clarâ iudicijque face.
 Prodierit simul istud opus, dicetur habere
 Non Tibris Latias, sed modò Scaldis opes.

g Sylua in Statuam Equestrem HENRICI MAGNI, Galliarum
 & Navarra Regis, edita Parisijs Anno 1617. typis Nicol. Durandi.
 h IGNES FESTIVI, Festo Dini Ioan. Baptiste, Parisijs accensi,
 Anno 1619.

VANITAS.

1.
VERITAS.

Ingenii acies
subtilis:

Quia subtilis,
inutilis.

EMBLEMA 1.

*Usibus haud ullis servit subtilis Arachnes
Tela, sed infestat dedecoratque domos.
Utile sic nunquam vani est subtile Sophistæ
Ingenium; ast patriæ sæpe nocere potest.*

Propter nimiam subtilitatem invisâ est Palladi araneâ tela; uti
et Sophistarum ingenium: qui similes horologijs, à vero, quod
proficientur, maxime aberrant; patriæ sæpe, et sibi perniciosi.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS

2.
VERITAS.

Memoria
facilis:

Vt influit,
effluit.

EMBLEMA 2.

*Quas patulo recipit defusas amphora collo,
Has iterum facili gutture fundit aquas.
Ne memori fidas menti, commissa reposcis?
Reddere, iam pridem quæ periëre, nequit.*

Memoria, ut lati gutturis poculū, facile quod admisit, amittit facile:
sæpe, ut perfidus quæstor, reddere illud negat, vel mali in altis speculi, aliter
repræsentat. Optima est quæ mortis, quæ peccati, quæ Dei non immemor.

Anthonis Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{3.}

Verborum
copia.

Nihil copia,
sed usus.

EMBLEMA. 3.

*Copia magna tibi nil famæ aut nominis addet,
Si malè disponas, Bibliopola, typos.*

*Copia verborum quemquā facit esse disertum.
His malè sed verbis utere, fama perit.*

Characterum copia utilis est, si eā rectè uteris; sin secus, noxia: sic
verborum copia anceps est. qualis qualis tamen sit, quo major,
eò periculosior esse solet; maxime, si illi quàm maxime fidis.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^t

Corpus valens ac
vegetum.

Rebelle
subdolum.

EMBLEMA 4.

*Ecce, procax mulier te linguâ et verbere muliat,
Esse tamen coniux sic tibi cara potest?
Tu latus vegetum corpus nutrisq; fovesque,
Nec minus hoc animæ, quâ nocet illa viro.*

Insanum est de rebelli conjuge gaudium. caro est animæ quasi
conjug, contra quam rebellat assiduò. Stultè tamen a nobis fove-
tur: ut valeat multis enim sanitas noxia; utilisq; fuit infirmitas.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Calle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.⁵

Robur
insigne.

Infirmis forma
cedunt.

EMBLEMA 5.

*Cedit equus clavo. leo gallo, robora vermi.
Muri elephas, remore turgida vela ratis.
Ferreus ut carcer firmum est tibi corpus; et ipsum
T'incitur exigua conficiturque lue.*

Agile et robustum corpus fortis adversarius, firmus carcer, ab alijs rebus agilitate et robore vincitur; quæ tamen ipsæ infirmioribus cedunt. hominum fortissimus quisq; ab una febricula proster nitur.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS.^{6.}

Elegans
forma,

Pulchra domus
cineris.

EMBLEMA 6.

*Vana Gomorrhæi placuit tibi purpura pomi?
Frangere cutem: est ater tota medulla cinis.
Quam modò miramur præstanti in corpore formam,
In cineres vertet mors seniumque brevi.*

Pomum Gomorrhæum placet specie: scatet cinere: placet humanâ
specie formosa cuticula: sed pulvis est, in pulverem mox abiturus.
sepulcra consule: vel formosissimorum cadavera te docebunt.

*Andreas Pauli
fecit.*

*Ioan. Galle
excudit.*

VANITAS

VERITAS.

Illus *Fris*
patria

Parit
umbras.

EMBLEMA 7.

*Ingentes umbras turrata palatia spargunt:
Nocte vides stellas; sole micante latent.
Illustri in patria reliquis præcellere rarum est;
Derogat illa bonis, detegit illa malos.*

Vir illustris nihil à patria lucis accipit; obscurus etiam
tenebras: in obscura patria hic melius lateret; ille eminere magis.
Ad Solis radios hebet Lucifer: civitas illustris umbras parit.

*Andrea: Pauli
fecit.*

*Joan: Galle
excudit.*

VANITAS

VERITAS.^{8.}

Ingenita
libertas,

Libera
captivitas.

EMBLEMA 8.

*Quid misera obstrictis volucris petis æthera pennis?
Libera nequaquam es, dum tua vincla trahis.
Liber es? et reges mala sors servire coëgit:
Tu scelerum subdis libera colla iugo.*

Libera est hæc avis, nec libera: sic qui liber est homo, servus nascitur: et quidem peccati, ne dicam fortunæ: nulla enim non hora servituti obnoxia: nulla non subjacet peccatis anima.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{9.}

EMBLEMA 9.

*Sanguis hic est illi similis, sed sanior ille :
Rex tamen hunc, illum rustica vena dedit:
Nascitur è servis rex; regum è sanguine servus:
Nobile dant sanæ vitæque morsque genus.*

Stultum est de Nobilitate, uti de sanguine, certamen. Eò genus obscurius est, quò vetustius et sæper aliena laus: nec tantum nascendo; quantum vivendo; sed, maxime moriendo comparatur.

*Andrea: Pauli
fecit.*

*Iean Galle
excudit.*

VANITAS

VERITAS.^{10.}

Bonum
nomen.

Sapè malum
genuit.

EMBLEMA 10.

*Fecerat hic nummus regis sub imagine fucū:
Fraus patet, infamem plaga pudenda notat.
Sic gravius probrum, detecta fraude, malignos
Urget, quò melior credita vita fuit.*

Nomen bonum pecuniæ nocet, si falsa deprehenditur: ita nec bonum facit hominē opinio bona, siue aliena, siue propria; multò minus adulatio, vel fama posthuma: sed, si falsa est, gravius officit.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{11.}Lauta
fames,Vermium
penus.

EMBLEMA 11.

*Innumeros gignet tibi caseus undique vermes,
 Quem validi affuso perpluis imbre meri.
 Nectareo quod nunc potu dapibusq; saginas
 Corpus, erit nidus vermibus, atque cibus.*

Si stultum est modico vino e caseo vermes producere; insanum
 est, patrimonium sanitatemq; prodigere in epulas omnis
 generis superfluas. ut lautius e cadavere tuo vermes alas.

Andreas Pauli
 fecit.

Ioan. Collé
 excudit.

Don't forget to write me
often, I want to hear
from you.

VANITAS.

VERITAS.^{12.}

Pretiosa
sitis:

Accenditur, ut
extinguatur.

EMBLEMA 12.

*Calcis ut extinguat cœcū calcarius ignem,
Hunc penitus gelidam suscitāt inter aquā.
Sic vario potor quam sedat semper Iaccho,
Assidue madido suscitāt ore sitim.*

Accenditur viva calx, ut extingatur: sic hodie omni modo
et genere certatur, non ad extinguendam sitim, sed ad eam
accendendam: maxime cum tabacū bibitur et vinū adustū.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS.^{13.}

Splendidum
convivium.

Omnia
pompa.

EMBLEMA 13.

*Cernitis hoc quanto celebretur funus honore ?
Nil tamen hæc animam pompa superba iuvat.
Nec potis est mensæ luxus vel regius auro
Argentove, Midâ teste, levare famem.*

Ut in magifico finire omnia pompam spectant non animam:
sic in splendido convivio, quod fastidium, querelas, obloquia, damna,
parit: omnia famæ dantur, non fami, non pauperi, aut animæ.

Andreas Paul
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{14.}

Frequens
comestatio,

Multiplex
infamia.

EMBLEMA 14.

*Sæpe mihi fateor, vesanus morio risum,
Dicta ubi contemplor factaque barda movet.
Equa comesantis tamen est dementia turbae;
Scilicet ille nihil, quin agat ista, facit.*

Multæ sunt et malæ fatuorum infamiae: plures et peiores comes-
latorum. Morotrophium adi: mox inde cauponam pete, et
clamabis, comestatorum ebrietatem infamiam esse voluntariam.

Andreas Pavi
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

15.
VERITAS.

Splendida
vestis,

Infamis
gloria.

EMBLEMA 15.

*Quis furor? infami, demens, te stigmate jactas,
Quam dedit æternam culpa scelestâ notam?
Parcius ista, precor. Scitâ dum vestē superbis,
Quid nisi naturæ jam tibi stigma placet?*

Gloria de vestibus, est gloria de stigmate: insolens tamē viget
ubique vestitiū studiū, insolens a capite ad pedes usque varietas:
quā pretio certatur, et infame habetur: infamiâ hac non laborare.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. ^{16.}

Odorum
fragrantia,

Inanis
saturitas.

EMBLEMA 16.

*Tandem sume cibos, jeiune Cylindre. Benignè:
Absque cibo saturum reddit inanis odor.
Trosulus hic itidem, stomacho latrante, suavi,
Molliculus nares pascit odore suas.*

Vt cocū culinae nidor inanijs, ita pascunt effeminatos odora-
menta, sed vanè magis, vitiose et putide; tabacū presertim. Medici
odores si adfint, non respuendi quidem illi, sed Deo impensi
laudabiles sunt:

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

17.
VERITAS.

Dulcis
symphonia.

Prius fuit
quàm fuit.

EMBLEMA 17.

*Submergere prius, quàm scribas nomen in undis;
Nam rapidis istam fluctibus illa premit.
Tu modulis liquidum dementior aëra cædis:
Dum sonus alter adest, jam sonus alter abit.*

Stultior est, qui musicam perditè amat; quam qui aquis nomen
inscribere nititur. hic innoxie nugatur; illi deliciae damnum
adferunt: nec facilius in aëre soni; quam characteres in
fluctibus coëxistunt.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

Acquired from the
Library of the University of Chicago
on the date of the purchase of the
original manuscript by the University of Chicago
Library of the University of Chicago

VANITAS

VERITAS. ^{18.}

Saltandi
gratia

A capite ad calcē
te docet esse levem.

EMBLEMA 18.

*Mercurius nimiae signum levitatis, in ipso
Qui pede, qui pennas vertice gestat, habet.
Sic tibi saltandi, quā polles, gratia clamat,
Quod cerebrū et plantae sint levitate pares.*

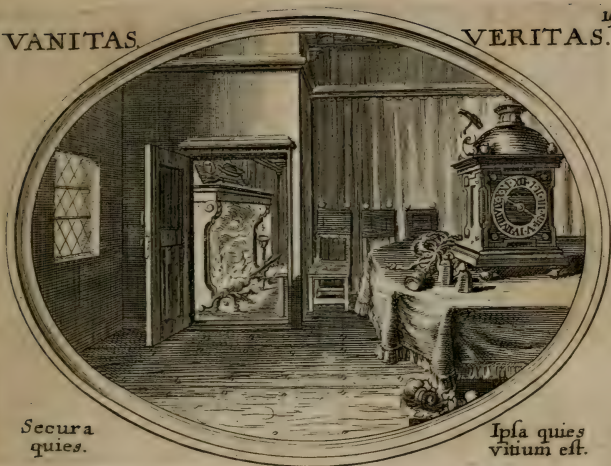
Ala Mercurium levem esse docent, sic et levem esse Trobulū
docet saltandi gratia, et variae saltationum species: quin genus
ipsum ridiculū prorsus, periculosum, et parum honestum est.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. 19.

Secura
quies.

Ipsa quies
vitium est.

EMBLEMA 19.

*Obstat longa quies, ne machina denotet horas:
Nā ruat usque veru, perditur igne caro.
Segnia, quisquis amat virtutes, otia vitet;
Scilicet hæc animis corporibusque nocent.*

Vt in veru et horologio, ita in homine longa quies vitium est;
mater omnis mali, quæ curas non tollit, sed auget. nec somnus
homini necessarius, nisi modicus. sed nos abutimur omnibus.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS

29
VERITAS.

Frequens
lusu,

Temporis
jactura.

EMBLEMA 20.

*Quid facis, infelix? curis sic pectora solvo.
Hac igitur causâ clepsidra fracta jacet?
Hoc damnum reparare queo: tu tempora lusu
Prodigis insanus, quæ reparare nequis.*

Mala clepsidra jactura; pejor temporis, quo nihil carius, illud
otiose nunc lusu terimus, quod saluti indultū, et postea requisitiū,
fors deerit. Laurores tamen temporis perdat de jactura ista gloriatur.

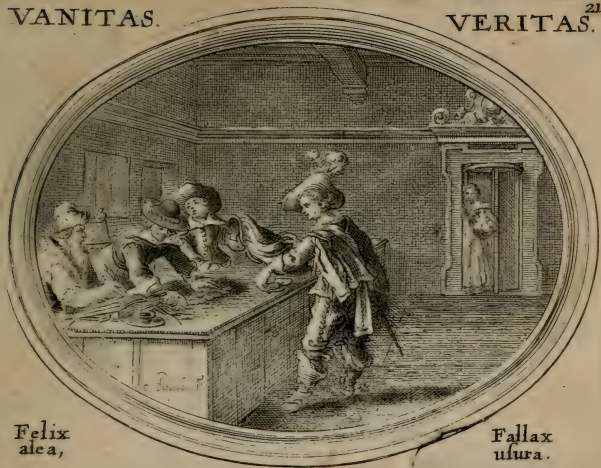
Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{21.}

Felix
alea,

Fallax
usura.

EMBLEMA 21.

*Accipis a cupido nummos, malesane, Danistâ:
Mœsta sed hi nummi jam tibi damna parant.
Sæpè fâvens tradit lusoribus alea lucrum:
Id tamen ingenti fœnore sæpe rapit.*

Alea sicut usura fallens, quod donat repetit cum fœnore: infelix etiam peritissimis perdit omnia: quin post animam, etiam Deum perdere nititur. multis vitij obnoxia, divinis humanisq; legib; prohibita.

Andreas Pauli
fecit.

Joan Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS.^{22.}

Equorum
genus omne:

Quot genera,
tot pericula.

EMBLEMA 22.

*Indomitis quaecumque ratis jactatur in undis,
Vectori intrepido mille pericla movet:
Sic generosus equus camposq. humitibus implens,
Sæpe probro dominis exitioque fuit.*

Omnis navis periculosa est, et equus omnis, cujus cujas sit, nec vitio caret nec periculo, quia equitatio ipsa periculosa, chari tamē sunt equi et cari, etiam ad amentiam usque, et quasi idololatriam.

Andreas Thul
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.^{23.}

Venandi
studium.

Dum captat
capitur.

EMBLEMA 23.

*Præda sit ipse suæ prædæ, per littora reptans,
Ostreæ dum chelis cancer aperta rapit.
Tu quoque, Venator, miserandi Actæonis instar:
Eis fera, quin canibus sis nova præda tuis.*

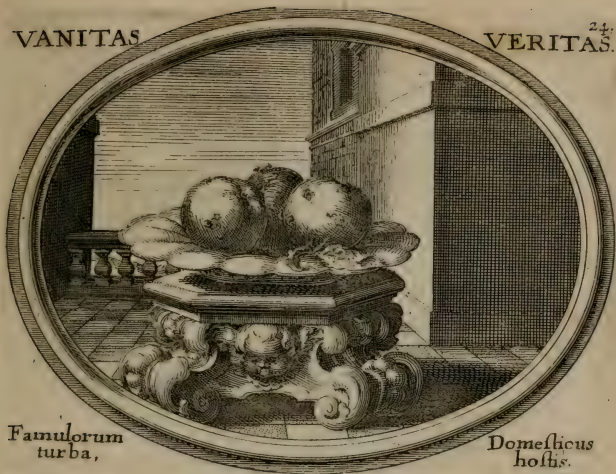
Venator, ut cancer, prædo et præda: Actæoni non absimilis, vanus est illius labor et noxius fama, quam infuscat: corpori quod debilitat; tempori, quod perdit; censui, quem prodigit; menti, quâ premit: quasi feram inter feras induens.

Andreas Pauli fecit.

Ioan. Galle excudit.

VANITAS

VERITAS ^{24.}

Famulorum
turba,

Domesticus
hostis.

EMBLEMA 24.

*Quidquid habes poma debes, vilissime vermis:
Hoc ingratus tamen dilacerare soles.
Munifico famulus domino sic perfidus usque
Dentē, manu, linguā, proditione nocet.*

Servi Dominum, ut vermes pomum, in se maxime beneficiū
destruunt: perdunt omnia, prodigunt, arrodunt, peiores
hostibus. initio ad quævis prompti, postea ad nihil, et tamen
ipsi nos perdimus, ut illos alamus.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

25.
VERITAS.

Bonus Dominus,

Modesta molestia.

EMBLEMA 25.

*Vis podagrarum aut febris quemquā magis urat: ephēbū
Non tamen hunc scabies absq̃ dolore sinit.
Hos gravius domini divexent, mitius illos:
Qui domino servit, liber is esse nequit.*

Hunc ephēbum minus torquet scabies, quā alium febris
aut churagra, torquet tamen: sic bonus Dominus molestus
est, etsi minus quam malus: quia se suaeque servo eripit
et libertatem, summum hominis bonum tollit.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Gallē
excudit.

VANITAS

VERITAS.²⁶

Tituli varii,

Inania nomina.

EMBLEMA 26.

*Et vanos titulos ha chartæ et ludicra regni
Munera distribuunt, quæ breve tempus habent.
Sic decoris magni laudes, titulosq; superbos,
Nomina mors tandem vana fuisse docet.*

Regales sceclulæ inania sunt nomina: quia ludicras et breves dignitates denotant: sic omnes sive animi sive fortunæ tituli; quia breves et quasi ludicros honores designant et vanos: qui nec dominum ullum conferunt, nec aputudine.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

27.
VERITAS.

Divitia.

Malum
necessarium.

EMBLEMA 27.

*Quo genus haudquaquam possit mortale carere,
Femina iam passim dicitur esse malum.
Nec tamen ipse cadam causâ, si iudice quovis,
Hoc ego divitias nomen habere velim.*

Mulier: est malum necessarium; sic et pecunia malum, omne malum
complectens, et possessorē suum excecans. hinc divitijs a vitijs nomen:
et merito; quia his offendimus Deū, proximos, nos ipsos: et necess. sunt.

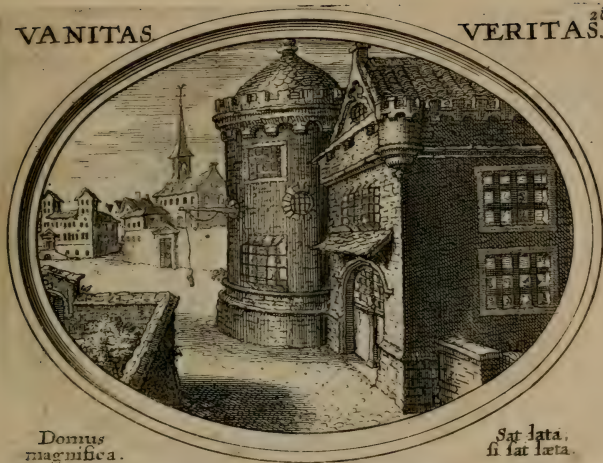
Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS.^{28.}

Domus
magnifica.

Sat lata,
si sat læta.

EMBLEMA 28.

*Magnificâ clausis tenebrosi carceris arce
Sunt loca lata satis, si modò læta satis.
Securam haud reddunt excessa palatia mentem.
Quam tribuunt humilis limina sæpe casæ.*

Vt carcer quilibet satis latus, sed non satis lætus: ita quævis domus satis lata, quia et humulus sufficit; sed non sat læta, quia nec palatia ipsa miseras excludunt: maxima enim domus maximis est obnoxia periculis humilibus et curis.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

29.
VERITAS.

Picturarum
elegantia,

Gratum
mendacium.

EMBLEMA 29.

*Euclio mendaci nummorum fenore gaudet,
Quos varium fingit tuber adesse vitri.
Nos quoque delectant pictæ mendacia formæ;
Quo melius fallit, plus habet artis opus.*

Vt avaro grati est vitri polygoni mendacium: ita picturae studioso naturæ
mendacium: eo magis quo magis inponit. hoc gratus reddidit omnes veterum
picturas et recentiorum nec errorē hunc vel tempus vel auctor excusat.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Calle
excudit.

VANITAS

VERITAS ^{30.}

EMBLEMA 30.

*Bractea, quæ decorat variata coloribus. escas,
Lumina sola juvat, nil habet inde fames.
Sic oculos pascet congestis undique libris,
Nil tibi doctrinæ bibliotheca dabit.*

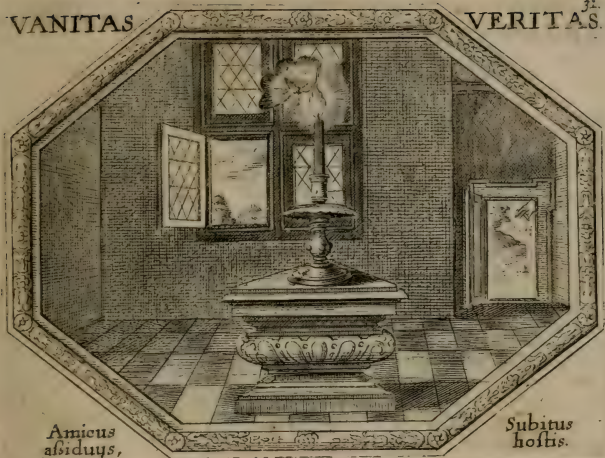
E pulchre pietate visui sunt non usui, quales quondam Heliogabali sicut solens
bibliotheca fastidio et crucipotius est, quia usui: quia librorum multitudo ne-
cessario studij nanctea, memoriarum confusione et ignorantia parit, non doctrina.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

31.
VERITASAmicus
asiduus,Subitus
hostis.

EMBLEMA 31.

*Papilio ambustus subito execratur et odit,
 Quam prius obvolvans visus amare, facem.
 Qui tibi blanditur, qui te colit, instar amici,
 Si vultu aut verbo laeseris, hostis erit.*

Ut cereo minus amicus papilio, mox hostis fit ita homini homo, vix unū aliquis
 amicus asiduū habet et constantem; cum ob rationē amicū inire, tum
 ob varietatē fortunæ, tum ob libertatē correptionis ac ipsū amicū invidiū.

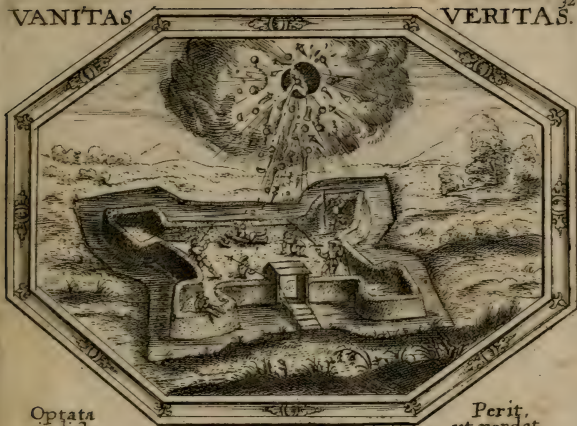
Andreas Pauli
 fecit.

Ioan. Galle
 excudit.

VANITAS

VERITAS. ^{32.}

Optata
vindicta.

Perit,
ut perdat.

EMBLEMA 32.

*Fragminibus ferri, nitrato et pulvere foetus,
Ut pereant hostes, rumpitur, ecce, globus.
Vindice sic animum qui pœnâ explere laborat,
Hostibus ut noceat, plus nocet ipse sibi.*

Uxor perit, ut perimat; bombo, apibus, et muro ruenti similis na fortunis
hominē et mente privat ultio; brutis pejorem reddit, perdit corpus et ani-
mam: rationi, honesto et utili repugnat, et pœnitudini obnoxia est.

Andreas Pauli
fecit

Joan Galle
excudit

VANITAS.

VERITAS.^{33.}

Præclarus
pater.

Clari progenies
obscura patris.

EMBLEMA 33.

*Degener, insanas audes attollere cristas,
Quod celebri natum contigit esse patre?
Adspice, fumosus piceâ caligine cælum
Qui tegit, hic rutilo nascitur igne, vapor.*

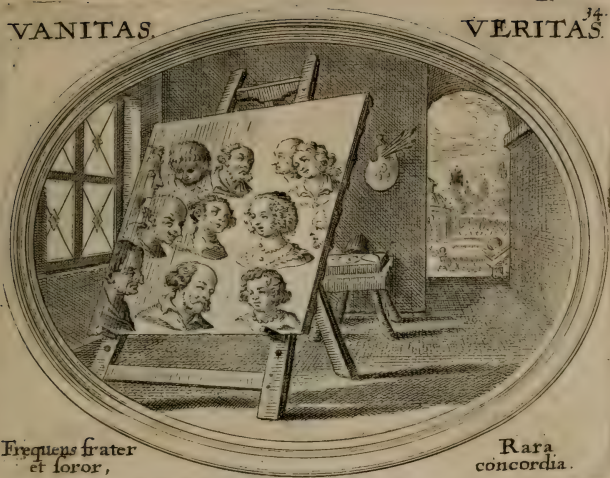
Si ex claro igne fumus obscurus nascitur, multò facilius ex claro patre obscurus et degener filius, juxta experientiam, et sanè si degeneres filios experta est adoptio: quidni natiuitas unò parenti claritas obscurus reddat filios.

Andreas Pauli
fecit

Ioan. Calle
excudit

VANITAS.

VERITAS.^{34.}

Frequens frater
et soror,

Rara
concordia.

EMBLEMA 34.

*Nullam alij similem, nasi variante figurâ,
Tot facies inter picta tabella refert.
Ut similes vultu, sic fratres atque sorores,
Concordes animo, vix reperire datur.*

Omnes prolem desiderant quia proles quasi redivivus parentum vultus, sed ut nulli vultus formâ, sic nullæ proles naturâ planè similes, tot fratrum discordiæ id docent, nã vera fratrum sororumq; concordia aut rara, aut nulla.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS. ^{35.}

Vagus amor

Amplexu enecat.

EMBLEMA 35.

*En hedera infami complectitur omnia nodo,
Quæis tamen amplexu pernicioſa nocet.
Sic effrænus amor, furtis dum gaudia ſpondet,
Tum bona crudeli ſub pede cuncta premit.*

Vagus amor hedera ſimilis in multis, maxime quod amplexu omnia vitiat: ſic vaga libido perdit omnia bona, fortunæ, numæ, corporis, nam opes decoquit, mentē a Deo, velut idoli, avocat; vires debilitatas ex haurit.

Andreas Pauli
fecit.

Ioſ. Gall.
excudit.

VANITAS

VERITAS

Vxor sua-
visima,

Dulcis
amaror.

EMBLEMA 36.

*Quid video: egrotō. ut tradas absinthia gnato,
Ambrosio, genitrix, pharmaca melle tegis?
Haud equidem mirum: vario sic nempe maritū
Obsequio, alternis dulcis amara foves.*

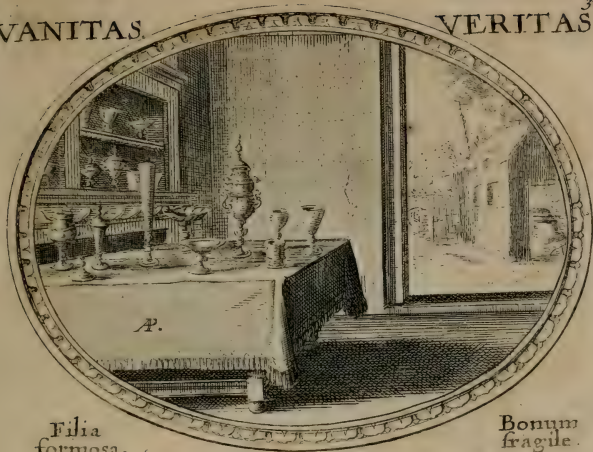
Vt conditū saccharo semen Zedoar dulcis amaror est: ita viro uxor qualis-
qualis sit, partim dulcis partim amara est. Nullum dulcius matrimonio
B. Virginis et S. Iosephi. et tamen quā Iosepho in principio amarum fuit?

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS. ³⁷

Filia
formosa,

Bonum
fragile.

EMBLEMA 37.

*Forma bonum fragile est: multis vigilate parentes,
Si placeat gnatae forma decora procis.
Vitrea perpetuis vix serves pocula curis:
Sed magis est fragilis pulchra puella vitro.*

Nihil vitro fragilius, nihil item filia praefert formosa: quia forma non fragili
est; tyrannus, qui alios persequens seipsa prodit; regnum male custoditum,
quod omnes omnibus modis ambiunt: dum interī voluntariē ruit femina.

Andreas Pauli
fecit.

Leon Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS^{38.}

Filia
nupta.

Augetur
minuendo malum

EMBLEMA 38.

*Connubio gnatam junxisti? cura maritum
Si qua manet, gravius macerat illa patrē.
Sic ubi verrucam tollis, qui vulnere manat
Unius, innumeras mox tibi sanguis alet.*

Si verrucam e manu tollis, sanguis unius plurimum semen est: sic dum pater
filiam viro elocat, laborem sibi metumq. seminat, maxime si ipsa moritur, aut
maritus, multo enim curarum fecundius est virginitate connubium.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

1874
1875

1876

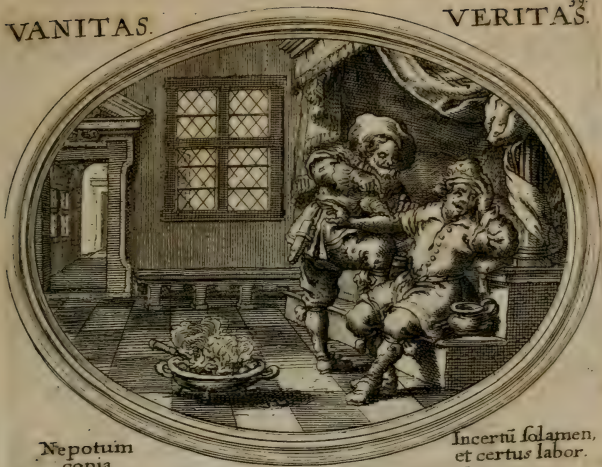
1877

1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000

VANITAS.

39.
VERITAS.

Nepotum
copia.

Incertū solamen,
et certus labor.

EMBLEMA 39.

*Nil medicum certi spondet solaminis ulcus,
Sed pariet certi grande laboris onus.
Sic nimis incertum solamen, magna nepotum
Copia, sed certus perpetuusque labor.*

Ut canterijum incertum solamen est et certus labor: sic frequens nepos
frequens labor et cura, sed incertum solamen. a morbis, a nutricibus, a
custode juniorib? timet neposib? avus: a consortio vitij? q? jam adolescentib?

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Gall
excudit.

VANITAS

VERITAS^{40.}

Excellens
præceptor.

Nil cura sine
naturâ.

EMBLEMA 40.

*Nullus equum domitor frenatū cogat asellū
Tollere, vel certā ponere lege, pedem.
Nil præcepta iuvant, nil præstans arte magister.
Ingeniū dives nū tibi vena fluat.*

Vi non arguit doctus quisq. doctum alium; sic nec insignis magister
insigne discipulum: quia nihil cura, sine natura. ingenium, non mortalis
industria fructus est: sed dos naturæ. et bonus magister malo discipulo infamior est.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS.

Ingens
patronus.

Falsa gloria,
verus error.

EMBLEMA 41.

*Quid veluti Enceladus quisquā, Pygmæe, superbis?
Stes licet Atlantis vertice, nanus eris.
Et tu, stulte cliens, magno ceu monte, patrono
Niteris: at nanum te magis ille probat.*

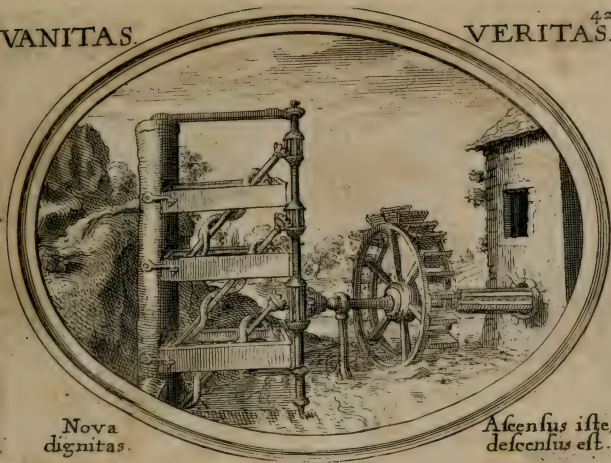
Quo Pygmaeus majori in monte consistit et cliens majori patrono nititur, eo minor apparet. minimus hominū maximo suppedaneo indiget. quid quod parvi vertiginē et lapsū sublimitas quia falsidiosa magnarum amicitiarū, et æmulis obnoxia.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS.

VERITAS. ^{42.}

Nova
dignitas.

Ascensus iste,
descensus est.

EMBLEMA 42

*Ecce rotâ, et trochleis quas machina tollit in altû,
Ardua per montis præcipitabit, aquas.
Sic ubi sublimi fueris decoratus honore,
Præcipitem sortis, vel tua, culpa dabit.*

Machina Augustana magno molimine aquâ ex humili in sublime tollit, ut repente præcipiet: sic nova dignitas hominē ē vulgo, labore non exiguo, evelit, ut innox deturbeur, vino, vel alieno, vel suo, vel etiâ fortunæ culpâ, quâ lucum huic amat.

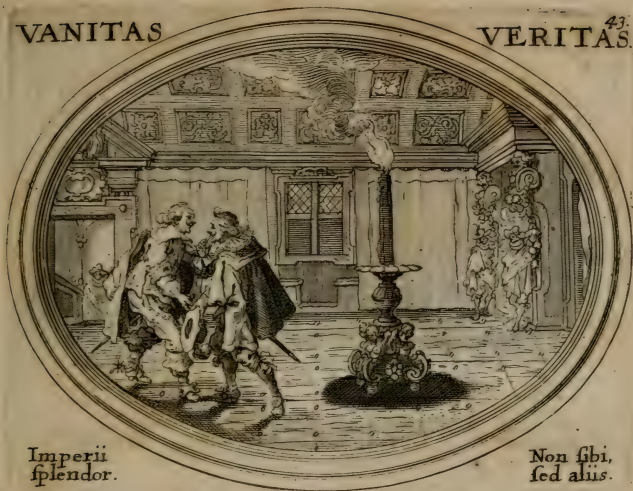
Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

43.
VERITAS

Imperii
splendor.

Non sibi,
sed alijs.

EMBLEMA 43.

*Deservire alijs solet, et consumere sese
Lumine fax rutilans, atque calore focus.
Sic nocet ipse sibi, regni dum commoda querit,
Quem labor imperij, curaque tota premit.*

Vt fax et focus, dum alijs lucendo simul et ardendo profunt, sibi officiant: sic Imperator lucendo alijs per benevolentie radios, sibi nocet, invidia suorum et odium metuens, quibus prodesse studet: et ardendo alijs, ipse consumitur.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS ⁴⁴

Magna
classis.

Venti
ludibrium.

EMBLEMA 44.

*Tollitur hic rhombus moderato ad sidera vento;
Frangitur immodico, deficiente cadit.
Hæc manet ingentē fortuna per æquora clāsse,
Dum subit arbitrium ludibriumque noti.*

Puer rhombū in aëre; Rex clāsse in æquore vento credit. utrumq; mag-
no molimine ventus in alium subvelit, et nullo mox negotio precipitat.
utrumq; modicus curæ sibi animat; immodicus aut nullus ex animat.

Andreas Pauli
fecit.

Joan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS ⁴⁵

Numerosus
exercitus.

Publica
perniciēs.

EMBLEMA 45.

*Gaudia quis carpat, per rura, per oppida, tristi
Omnia dum sterni peste repente videt?
Destruit armatus plures exercitus urbes:
Regibus ille tamen creditur una salus.*

Insanum est, de numeroſo exercitu gloriari, ut peſtis omnia deſtruit; ſic numeroſus exercitus, peſtis multas urbes et gentes depopulata eſt; plures exercitus quā peſtis damna, belli damna ſunt. famēs enim et peſtis Martē ſequuntur.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

46.
VERITAS.Insignis
victoria.Aliena
gloria.

EMBLEMA 46.

*Ille tumens furto movit cornicula risum,
 Quæque suas plumas dum repetebat avis.
 Quæ celebri regem decorat victoria palmâ,
 Militis intrepidi parta labore venit.*

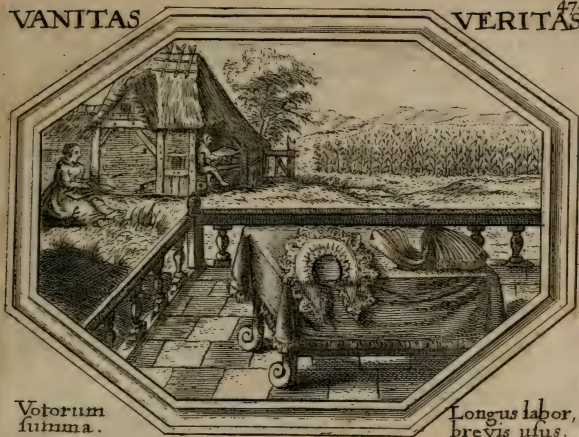
Alienis plumis gloriatur Horatij cornicula; alienâ laude victor. Victoria si arte parta, multum ad alios pertinet, nihil ad victorem. sic etiâ si Marte, nihil ad victorē, sed plurimū ad militem et fortunā, quæ maximā partē sibi vendicat.

*Andreas Pauli
fecit.*

*Joan. Galle
excudit.*

VANITAS

47.
VERITASVotorum
summa.Longus labor,
brevis usus.

EMBLEMA 47.

*Quàm brevis est usus subtili hæc stamine byssus,
 Quæ fuit immensi tristé laboris opus!
 Si tibi post multos votorum est summa labores,
 Exigui totum temporis illud erit.*

Vt tenuissimi staminis carbasus immensi laboris opus est, usus exigui et brevis: ita quod hæc usq; prosecutus es votū, neq; adhuc forte absecutus totius vitæ fudor est: quis scit, an unius horulæ fructus: quia nulla in rebus omnibus contentia.

Andreas Pauli
fecit.Ioan Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS ^{48.}

Flos vitæ.

Defluit ultrò.

EMBLEMA 48.

*Nè viridi nimium placeas tibi flore inventæ,
Et celeri et tacito præterit illa pede.
Sic quæ Vere novo ridebat floribus arbor,
Deciduis ultrò floribus, ecce, caret.*

Flos vitæ, ut flos arboris, defluit ultrò, non itè fructus, citius perit, adolefcētia, quam maturior ætas, mors illi vicina est, et si remota videatur, plures macello vituli, quàm boves macantur. Et senū raritas, adolefcētiæ crebrius moriētis signū est.

Andreas Pauli
fecit.

Joan Galle
excudit.

VANITAS

49
VERITAS

Ætas
integra.

Carpitur
assidue.

EMBLEMA 49.

*Cynthia dum pleno coniunxit cornua vultu,
Occipit intègri damna subire globi.
Haud secus hæc ætas, quæ dicitur integra, vitæ,
Carpitur assidue, deminuitque dies.*

Ætas integra aut plena minus dici potest, quā Luna quia semper illi aliquid deest, propter assiduam temporis inconstantiam, cuius nulla pars ita præsens designari potest ut ipsius initium non sit finis præteriti, et finis initium futuri.

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

VANITAS

VERITAS. ^{50.}

Vita
longæva.

Pejor fortuna
superstis.

EMBLEMA 50.

*Ecce reos capitis: sorte est pejore superstes;
Cum nece deterior sit timor ipse necis.
Quot juvenum mortes spectat longæva senectus,
Tot sibi de certâ morte pericla timet.*

Vt duos inter reos infelicioꝝ est is, qui citius superstes, ita defuncto juvene longævus senex, quia mortis timor pejor morte, quâ semper spectat, et expectat; nec evadere potest, sicut potest reus: et quia senectus, imo ipsa vita, miseria est.

Andreas Pauli
fecit.

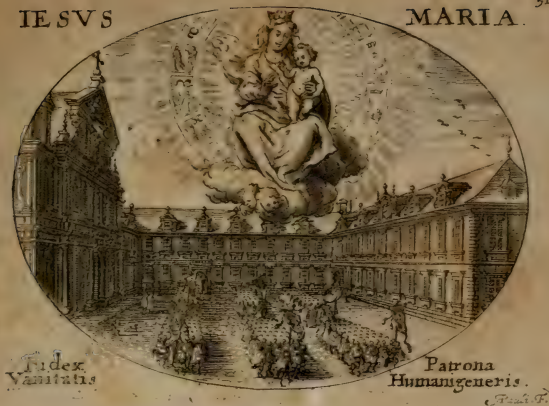
Joan. Galle
excudit.

IE SVS

MARIA.

51.

EPILOGVS

51.

*En trahit ad sanctum Iudex supreme Tribunal
 Hic Vanitatem Veritas Falsi ream.
 Tot mala jam pridem toto molitur in orbe,
 Inire numerū criminum ut nullus queat.
 Exsilio dignam multa, vel carcere frena,
 Vel duro Averni pessimam addicas rogo.
 At quibus imposuit fucatâ fronte, doloque,
 His parce, Christe, Matris ob casta preces.
 Et veniam lapsis tu, Virgo puerpera, posce:
 Nihil petenti Filius Matri negat.*

Andreas Pauli
fecit.

Ioan. Galle
excudit.

